

याज्ञ्या आ न इन्द्रो हुरिभिरिति [४१.] पशुपुरोडाशस्य पुरोऽनुवाक्या त्रातारमि-
न्द्रमिति [५०.] याज्ञ्या इन्द्रः सुत्रमिति [५१.] पशुयागे पुरोऽनुवाक्या तस्य वय-
मिति [५२.] याज्ञ्येति सूत्रार्थः ॥ सप्त त्रिष्टुभ इन्द्रदेवत्याः । इन्द्रो नोऽस्मानवसे
अवितुं रक्षितुमुप आयातु समीपमागह्यतु तुमर्थेऽवतेरसेन्द्रप्रत्ययः । इहायातः स-
न्सधमात् अस्तु सह देवैः सार्धं मादयति तृप्यति सहमात् सहभोजनकर्तास्तु मा-
दयतेः घिप् । कीदृश इन्द्रः शूरः विक्रान्तः । स्तुतोऽस्माभिः । वावृधानः वर्धमा-
नः । यस्येन्द्रस्य पूर्वीः तविषीः पूर्वाः तविष्यः पूर्वाणि कृतानि बलानि वृत्रव-
धादयः पराक्रमाः द्यौर्न स्वर्ग-इव कथ्यन्ते स्वर्गी यथा स्तूयते तथा यस्येन्द्रस्य ब-
लानि स्तूयन्ते तविषीति बलनाम तवतेर्वृद्धिकर्मण इति [निरु० १. २५.] यास्कः ।
यश्चेन्द्रः क्षत्रमस्मदीयं पुष्यात् पुष्यति लेढोऽडाढौ कीदृशं क्षत्रम् अभिभूति अभि-
भवनशीलं शूरम् । स इन्द्र आयाविति सम्बन्धः ॥ ४७ ॥

आ न इन्द्रो दूरादा न आसादभिष्टिकृदवसे यासदुग्रः ।

ओजिष्ठेभिर्नृपतिर्वज्रबाहुः संगे समत्सु तुर्वणिः पृतन्यून् ॥ ४८ ॥

इन्द्रो नोऽस्माकं दूरादूरप्रदेशात् द्युलोकादिरपि आयासत् आयातु यातेर्लेढो
ऽडाढाविति [पा० ३. ४. १४.] अटि कृते सिब्वद्धलं लेढीति [पा० ३. १. ३४.] सि-
प्रत्ययः । आसान्निकटप्रदेशादपि आयासत् आसादित्यलिकनाम [निघ० २. १६.] ।
दूरात्समीपाच्चागह्यत्वित्यर्थः । किं कर्तुमवसे अवितुमस्माकं रक्षणं कर्तुम् । कीदृश
इन्द्रः अभिष्टिकृत् अभिष्टिमभिलाषं करोतीत्यभिष्टिकृत् मनोरथप्रदः । उग्रः उ-
त्कृष्टः । ओजिष्ठेभिः तेजस्वितमैर्बलैर्युक्त इति शेषः ओजो विद्यते येषां ते ओज-
स्विनः अत्यन्तमोजस्विनः ओजिष्ठाः विन्मतोर्लुक् तैः । नृपतिः नृणां पालकः ।
वज्रबाहुः वज्रं बाहौ यस्य सः । तथा संगे समत्सु संगः समदिति द्वे संग्रामनामनी
[निघ० २. १७.] संगे एकस्मिन्संग्रामे समत्सु बहुष्वपि संग्रामेषु युगपदुत्थितेषु सत्सु
पृतन्यून् शत्रून् तुर्वणिः तुर्व हिंसायां तुर्वतीति तुर्वणिः कृत्वा पृतनामिहति पृ-
तन्यन्ति सुप आत्मनः क्यजिति [पा० ३. १. ८.] क्यचि परे कव्यधरेति [पा० ७. ४. ३१.]
अलोपः ततः क्यच्छन्दसीति [पा० ३. २. १७०.] उप्रत्ययः संग्रामेहूनां कृतेत्यर्थः ॥ ४८ ॥